

ΣΤΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟ ΤΗΣ ΥΠΕΡΕΝΔΟΞΗΣ ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΜΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΜΑΡΙΑΣ

Άγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

1. Πάλι σήμερα έχουμε χαρμόσυνες είδήσεις, πάλι έχουμε μηνύματα ἐλευθερίας, πάλι έχουμε μία ἀνάκληση ἀπὸ τὴν πτώση καὶ μία ἐπάνοδο στὴ ζωὴ, μία ὑπόσχεση εὐφροσύνης καὶ μία ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴ δουλεία. Ἐνας ἄγγελος συνομιλεῖ μὲ τὴν Παρθένο, γιὰ νὰ μὴν ξαναμιλήσει ὁ διάβολος μὲ γυναίκα. Λέει ἡ Γραφή· «Τὸν ἕκτο μήνα τῆς ἐγκυμοσύνης τῆς Ἐλισάβετ στάλθηκε ἀπὸ τὸν θεὸ ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ σὲ μία παρθένο, ποὺ ἦταν μνηστευμένη μὲ ἕναν ἄνδρα». Στάλθηκε ὁ Γαβριήλ, γιὰ νὰ ἀποκαλύψει τὴν παγκόσμια σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Στάλθηκε ὁ Γαβριήλ, νὰ φέρει στὸν Ἀδὰμ τὴ βέβαιη ἀποκατάστασή του. Στάλθηκε ὁ Γαβριήλ, στὴν παρθένο, γιὰ νὰ μεταβάλει τὴν ἀτιμία τοῦ γυναικείου φίλου σὲ τιμὴ. Στάλθηκε ὁ Γαβριήλ, γιὰ νὰ προετοιμάσει τὸν νυμφικὸ θάλαμο, ὥστε νὰ εἶναι ἀντάξιος γιὰ τὸν ἀμόλυντο Νυμφίο. Στάλθηκε ὁ Γαβριήλ, γιὰ νὰ συντελέσει νὰ

νυμφευθεῖ τὸ πλάσμα μὲ τὸν πλάστη.

Στάλθηκε ὁ Γαβριήλ, στὸ ἔμψυχο παλάτι τοῦ βασιλιᾶ τῶν ἀγγέλων. Στάλθηκε ὁ Γαβριήλ στὴν παρθένο ποὺ ἦταν ἀρραβωνιασμένη μὲ τὸν Ἰωσήφ, ἀλλὰ ποὺ προοριζόταν γιὰ τὸν Ἰησοῦ, τὸν Υἱὸ τοῦ θεοῦ. Στάλθηκε ὁ ἀσώματος δοῦλος σὲ ἀμόλυπτη παρθένο. Στάλθηκε ὁ χωρὶς ἁμαρτίες σ' αὐτὴν ποὺ δὲν θὰ γνώριζε τὴ φθορά. Στάλθηκε ὁ λύχνος, γιὰ νὰ ἀναγγεῖλει τὸν ἥλιο τῆς δικαιοσύνης. Στάλθηκε ὁ ὄρθρος, ποὺ ἔρχεται πρὶν ἀπὸ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Στάλθηκε ὁ Γαβριήλ, γιὰ νὰ διαλαλήσει αὐτὸν ποὺ βρίσκεται στοὺς κόλπους τοῦ Πατέρα καὶ στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας. Στάλθηκε ὁ Γαβριήλ, γιὰ νὰ δείξει αὐτὸν ποὺ κάθεται σὲ θρόνο ἀλλὰ καὶ σὲ σπηλιά. Στάλθηκε ἕνας στρατιώτης, γιὰ νὰ διατυμπανίσει τὸ μυστήριον τοῦ μεγάλου βασιλιᾶ. Χαρακτηρίζω μυστήριον αὐτὸ ποὺ γίνεται κατανοητὸ μὲ τὴν πίστη καὶ δὲν ἐξερευνᾶται μὲ τὴ φιλομάθεια, πρόκειται γιὰ μυστήριον ποὺ εἶναι ἄξιο προσκυνήσεως καὶ ὄχι σχολαστικῆς ἐξετάσεως, δηλαδὴ γιὰ μυστήριον ποὺ εἶναι ἀντικείμενο θεολογικῆς ἔρευνας καὶ ὄχι γιὰ κάτι ποὺ ὑπόκειται σὲ ἀκριβῆ μέτρηση.

2. « Τὸν ἕκτο μῆνα στάλθηκε ὁ Γαβριήλ στὴν παρθένο». Ποιὸν ἕκτο μῆνα; Ποιόν; Ἀπὸ τότε ποὺ ἡ Ἐλισάβετ δέχθηκε τὸ χαρμόσυνο μήνυμα, ἀπὸ τότε ποὺ συνέλαβε τὸν Ἰωάννη. Ἀπὸ ποῦ τὸ συμπεραίνουμε αὐτό; Τὸ ἀποκαλύπτει ὁ ἴδιος ὁ ἀρχάγγελος ὅταν λέει στὴν Παρθένο· « νά, ἡ Ἐλισάβετ ἡ συγγενής σου καὶ αὐτὴ συνέλαβε γιὸ στὰ γεράματά της. Κι αὐτὸς εἶναι ὁ ἕκτος μῆνας τῆς ἐγκυμοσύνης της, αὐτῆς ποὺ θεωροῦνταν στείρα». Ὁ ἕκτος μῆνας λοιπὸν εἶναι ὁ ἕκτος μῆνας ἀπὸ τὴ σύλληψη τοῦ Ἰωάννη. Ἐπρεπε λοιπὸν ὁ στρατιώτης νὰ φθάσει πρῶτος, ἔπρεπε ὁ ἀκόλουθος νὰ προηγηθεῖ, ἔπρεπε νὰ προπορευθεῖ αὐτὸς ποὺ θὰ ἀποκάλυπτε τὴ δεσποτικὴ παρουσία.

«Τὸν ἕκτο μῆνα στάλθηκε ὁ ἄγγελος Γαβριήλ στὴν Παρθένο, ποὺ ἦταν ἀρραβωνιασμένη μὲ ἕναν ἄνδρα», ἀρραβωνιασμένη ὄχι παντρεμένη· ἀρραβωνιασμένη, ἀλλὰ ἄθικτη. Γιατί ἦταν ἀρραβωνιασμένη; Γιὰ νὰ μὴ μάθει πολὺ γρήγορα ὁ διάβολος τὸ μυστήριον. Γιὰ τὸ ὅτι ἐπρόκειτο διὰ μέσου Παρθένου νὰ ἔλθει ὁ Βασιλιάς, αὐτὸ τὸ γνώριζε ὁ πονηρός, γιατί εἶχε ἀκούσει τὶς

προφητείες τοῦ Ἡσαΐα ποὺ ἔλεγαν· « Νά, θὰ συλλάβει ἡ παρθένος καὶ θὰ γεννήσει γιό». Κάθε φορά λοιπόν, ὅπως εἶναι φυσικό, ἐξέταζε ὅ,τι ἀναφερόταν στὴν παρθένο, ὥστε ὅταν ἀντιληφθεῖ ὅτι ὀλοκληρώνεται αὐτὸ τὸ μυστήριον, νὰ προετοιμάσει τὶς κατηγορίες του. Γι' αὐτὸ ὁ Δεσπότης ἦλθε στὴ γῆ διὰ μέσου ἀρραβωνιασμένης, γιὰ νὰ ξεγελάσει δηλαδὴ τὸν πονηρό, ἀφοῦ αὐτὴ ὄντας ἀρραβωνιασμένη ἐξασφάλιζε αὐτό.

3. «Τὸν ἕκτο μήνα στάλθηκε ὁ ἄγγελος Γαβριήλ σὲ μία Παρθένο, ποὺ ἦταν ἀρραβωνιασμένη μὲ κάποιον ποὺ λεγόταν Ἰωσήφ». Ἄκουσε, ἀκροατή, τί λέει ὁ προφήτης γι' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο καὶ γι' αὐτὴν τὴν παρθένο. «θὰ δοθεῖ αὐτὸ τὸ κλειστὸ βιβλίον σὲ ἕναν ἄνθρωπο, ποὺ γνωρίζει γράμματα». Τί σημαίνει κλειστὸ βιβλίον, ἢ τί σημαίνει γενικὰ ἡ ἀμόλυνη παρθένος; Ἀπὸ ποιὸς θὰ δοθεῖ; Εἶναι φανερὸ πὼς θὰ δοθεῖ ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς. Σὲ ποιόν; Στὸν Ἰωσήφ τὸν μαραγκό. Οἱ ἱερεῖς λοιπόν ἀρραβώνιασαν τὴ Μαρία μὲ τὸν Ἰωσήφ, ἐπειδὴ ἦταν σώφρονες, καὶ τὴν ἔδωσαν σ' αὐτὸν περιμένοντας τὸν καιρὸ τοῦ γάμου καὶ αὐτὸς βέβαια ἐπρόκειτο παίρνοντας τὴν νὰ φυλάξει ἀμόλυνη τὴν Παρθένο. Αὐτὸ πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια ὁ προφήτης τὸ προφήτεψε· «θὰ δοθεῖ αὐτὸ τὸ κλειστὸ βιβλίον σὲ ἕναν ἄνθρωπο, ποὺ γνωρίζει γράμματα» καὶ ὁ ὁποῖος θὰ πεῖ· «δὲν μπορῶ νὰ τὸ διαβάσω». Γιατί Ἰωσήφ δὲν μπορεῖς; Αὐτὸς θὰ ἀπαντήσῃ· «Δὲν μπορῶ νὰ τὸ διαβάσω, γιατί τὸ βιβλίον εἶναι κλειστό». Γιὰ ποιὸν φυλάγεται; «Φυλάγεται γιὰ κατοικία τοῦ Δημιουργοῦ τοῦ σύμπαντος».

4. Ἀλλὰ ἄς ξαναγυρίσουμε στὸ θέμα μας. «Τὸν ἕκτο μήνα στάλθηκε ὁ Γαβριήλ στὴ Παρθένο» καὶ εἶχε πάρει περίπου τέτοιες ἐντολὲς ἀπὸ τὸν θεό. «Ἐλα λοιπόν, ἀρχάγγελε, γίνε ὑπηρετὴς τοῦ φοβεροῦ καὶ κρυμμένου μυστηρίου, ἐξυπηρέτησε τὸ θαῦμα. Βιάζομαι ἐξαιτίας τῆς εὐσπαχνίας μου νὰ κατέβω ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ νὰ ἀναζητήσω τὸν πλανημένο Ἀδάμ. Ἡ ἀμαρτία ἐξασθένησε τὸν ἄνθρωπο, ποὺ πλάσθηκε σύμφωνα μὲ τὴν εἰκόνα μου, σάπισε τὸ δημιούργημα τῶν χειρῶν μου καὶ θάμπωσε τὴν ὀμορφιὰ πού ἔπλασα. Ὁ λύκος κατατρώει τὸ δημιούργημά μου, εἶναι ἔρημη ἡ θέσις του στὸν παράδεισο, τὸ δένδρον τῆς ζωῆς φυλάγεται ἀπὸ τὴν πύρινη ρομφαία, ἔχει κλείσει πιά ὁ τόπος τῆς τρυφῆς. Ἐπιθυμῶ νὰ

ἐλεήσω τὸν κατατρεγμένο ἄνθρωπο καὶ νὰ συλλάβω τὸν ἐχθρὸν διάβολο. Ἐπιθυμῶ αὐτὸ τὸ μυστήριον νὰ μὴν τὸ μάθουν ὅλες οἱ οὐράνιες δυνάμεις, σὲ σένα μόνο τὸν ἐμπιστεύομαι. Πήγαινε λοιπὸν στὴν παρθένο Μαρία. Πήγαινε στὴ ζωντανὴ πόλη, γιὰ τὴν ὁποία ὁ προφήτης ἔλεγε· «Πόλη τοῦ θεοῦ, δοξασμένα καὶ ἐξαίσια εἰπώθηκαν γιὰ σένα». Πήγαινε στὸν λογικό μου παράδεισο, πήγαινε πρὸς τὴν πύλη τῆς ἀνατολῆς, πήγαινε στὸ ἄξιο κατοικητήριον τοῦ Λόγου μου, πήγαινε στὸν δεῦτερον οὐρανὸν ποὺ βρίσκεται πάνω στὴ γῆ, πήγαινε στὸ ἐλαφρὸ καὶ ταχυκίνητο σύννεφο, πληροφόρησε τὴν γιὰ τὴ βροχὴ τῆς παρουσίας μου, πήγαινε στὸ ἅγιο σπέρμα ποὺ ἐτοιμάστηκε γιὰ μένα, πήγαινε στὸν νυμφικὸ κοιτῶνα τῆς ἐνανθρωπήσεως, πήγαινε στὸν ἀμόλυντο νυμφικὸ κοιτῶνα τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεώς μου. Μίλησε στὰ αὐτιά τῆς λογικῆς κιβωτοῦ, προετοίμασέ τα νὰ μ' ἀκούσουν χωρὶς νὰ τὰ τρομάξουν, οὔτε νὰ ταραξοῦν τὴν ψυχὴ τῆς Παρθένου. Κόσμιον ἐμφάνισον στὸν ἔμψυχο ναὸν μου, πρὸς σ' αὐτὴν πρῶτα τὴν χαρούμενη εἴδηση. Ἐσὺ πρὸς τὴν Μαριάμ τὸ «Χαῖρε Κεχαριτωμένη», ὥστε ἐγὼ νὰ ἐλεήσω τὴν ἐξουθενωμένην Εὐά».

5. Τ' ἄκουσε αὐτὰ ὁ ἀρχάγγελος καὶ ὅπως ἦταν φυσικὸν μονολογοῦσε· «Παράξενον εἶναι αὕτη ἡ ὑπόθεσις, ξεπερνᾷ κάθε σκέψιν αὐτὸν ποὺ εἰπώθηκε. Ὁ φοβερὸς στὰ Χερουβίμ, ὁ ἀθέατος στὰ Σεραφίμ, ὁ ἀκατάληπτος σ' ὅλες τὰς οὐράνιες ἀγγελικὰς δυνάμεις, ὑπόσχεται μίαν ξεχωριστὴν ἐπικοινωνίαν στὴν κόρη, προμηνύει μίαν αὐτοπρόσωπον παρουσίαν του, μᾶλλον ὑπόσχεται μίαν εἴσοδον διὰ μέσου τῆς ἀκοῆς καὶ βιάζεται αὐτὸς πού καταδίκασεν τὴν Εὐά νὰ δοξάσῃ τόσο πολὺ τὴν θυγατέρα της; Λέει “ὡς ἐτοιμαστῆ ἡ εἴσοδος μου διὰ μέσου τῆς ἀκοῆς”. Ὅμως εἶναι δυνατὸν ἀνθρώπινον κοιλίαν νὰ χωρέσῃ τὸν ἀχώρητον; Πραγματικὰ αὐτὸ τὸ μυστήριον εἶναι φοβερό».

Ἐνῶ αὐτὰ εἶχε στὸ νοῦν τοῦ ὁ ἄγγελος, ὁ Δεσπότης τοῦ λέει· «Γιατί ταραξοῦν καὶ παραξενεύουσι Γαβριήλ; Δὲν σ' ἔστειλαν προηγουμένως στὸν ἱερέα Ζαχαρία; Δὲν τοῦ μετέφερες τὴν χαρμόσυνον εἴδησιν τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰωάννου; Δὲν ἐπέβαλες τὴν τιμωρίαν τῆς σιωπῆς στὸν ἱερέα πού δὲν σὲ πίστευε; Δὲν καταδίκασες τὸν γέροντα σὲ ἀφωνία; Ἐσὺ δὲν τὸ ἀνακοίνωσες κι

ἐγὼ τὸ ἐπικύρωσα; Δὲν ἀκολούθησε τῇ χαρμόσυνῃ εἴδησὶ σου ἡ πράξις; Δὲν συνέλαβε ἡ στείρα γυναῖκα; Δὲν ὑπάκουσε ἡ μήτρα τῆς; Δὲν ἐξαφανίστηκε ἡ ἀρρώστια τῆς ἀτεκνίας; Δὲν ὑποχώρησε ἡ ἀπραξία τῆς φύσης; Τώρα δὲν κυφορεῖ αὐτὴ πού προηγουμένως ἦταν στείρα; Μήπως γιὰ μένα τὸν Δημιουργὸ ὑπάρχει κάτι πού εἶναι ἀκατόρθωτο; Πῶς λοιπὸν σὲ κυρίεψε ἡ ἀμφιβολία;».

6. Τί ἀπάντησε ὁ ἄγγελος; « Δέσποτα, τὸ νὰ θεραπεύσεις τὰ σφάλματα τῆς φύσης, τὸ νὰ ἡρεμήσεις τὴν τρικυμία τῶν παθῶν τῶν ἀνθρώπων, τὸ νὰ ἀνακαλέσεις στὴ ζωὴ νεκρωθέντα ἀνθρώπινα μέλη, τὸ νὰ διατάξεις τὴ φύση ὥστε νὰ γεννήσει μία στείρα γυναῖκα, τὸ νὰ θεραπεύσεις τὴ στειρώση σὲ γερασμένα μέλη, τὸ νὰ μετασχηματίσεις ἓνα γερασμένο ξερὸ καλάμι σὲ χλοερό, τὸ νὰ κάνεις τὴν ἄγονη γῆ ξαφνικὰ πηγὴ σπαρτῶν, εἶναι πράγματα πού γίνονται πάντοτε μὲ τὴ δική σου δύναμη. Μάρτυρες πού ἀποδεικνύουν ὅλα τὰ παραπάνω εἶναι ἡ Σάρρα, ἡ Ρεβέκκα καὶ ἡ Ἄννα, οἱ ὁποῖες, ἐνῶ ἦταν ὑποδουλωμένες στὴ φοβερὴ ἀσθένεια τῆς στειρώσεως, ἀπελευθερώθηκαν ἀπὸ σένα. Τὸ νὰ γεννήσει ὅμως παρθένος χωρὶς τὴ συμμετοχὴ ἀνδρα, αὐτὸ ξεπερνάει ὅλους τοὺς νόμους τῆς φύσης, ἀλλὰ καὶ προαναγγέλει τὴ δική σου παρουσία στὴν κόρη. Ἐσένα δὲν σὲ χωροῦν τὰ πέρατα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, πῶς θὰ σὲ χωρέσει μία παρθενικὴ μήτρα;». Ὁ Δεσπότης ἀπάντησε· «Πῶς μὲ χώρεσε ἡ σκηνὴ τοῦ Ἀβραάμ;». Ὁ ἄγγελος εἶπε· « Ἐπειδὴ, Δέσποτα, ὑπῆρχε ἓνα πέλαγος φιλοξενίας, ἐκεῖ ἐμφανίστηκες στὸν Ἀβραάμ, δηλαδὴ στὴ σκηνὴ του, πού ἦταν δίπλα στὸ δρόμο καὶ τὴ ξεπέρασες, ἐπειδὴ τὰ πάντα γεμίζει ἡ παρουσία σου. Πῶς θὰ φέρεις τὸ πῦρ τῆς θεότητος στὴ Μαριάμ; Ὁ θρόνος σου φλέγεται ἀκτινοβολώντας ἀπὸ τὴν αἴγλη σου καὶ θὰ μπορέσει ἡ εὐκολόκαυστη παρθένος νὰ σὲ δεχτεῖ;».

Ὁ Δεσπότης λέει· «Πράγματι, ἂν ἡ φωτιὰ στὴν ἔρημο ἔβλαψε τὴ βάτο, κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ ἡ παρουσία μου θὰ βλέπει τὴ Μαρία. Ἄν ἐκείνη ἡ φωτιὰ, ἡ ὁποία σκιαγραφοῦσε τὴν παρουσία ἀπὸ τὸν οὐρανὸ τῆς θεϊκῆς φωτιᾶς πότιζε τὴ βάτο καὶ δὲν τὴν ἔκαιγε, τί θὰ ἔλεγες γιὰ τὴν ἀλήθεια πού κατεβαίνει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ὄχι σὰν πύρινη φλόγα, ἀλλὰ σὰν βροχή;».

Τότε πλέον ὁ ἄγγελος ἐκτέλεσε τὴ διαταγὴ πού πῆρε καὶ ἀφοῦ

παρουσιάστηκε στην Παρθένο τῆς εἶπε πανηγυρικά· «Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος εἶναι μαζί σου». Ποτὲ πιά ὁ διάβολος δὲν θὰ εἶναι ἔναντίον σου, γιατί τὸ σημεῖο ποὺ πλήγωσε ὁ ἐχθρὸς σου προηγουμένως, σ' αὐτὸ πρῶτα-πρῶτα τώρα ὁ ἰατρὸς τῆς σωτηρίας ἐπιθέτει τὸ ἔμπλαστρο. Ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου ἐμφανίστηκε ὁ θάνατος, ἀπὸ ἐκεῖ μπῆκε ἡ ζωὴ. Ἀπὸ τὴ γυναίκα προέρχονται ὅλες οἱ συμφορές, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴ γυναίκα πηγάζουν ὅλα τὰ καλά. Χαῖρε Κεχαριτωμένη, μὴ ντρέπεσαι σὰν νὰ εἶσαι αἰτία καταδίκης. θὰ γίνεις μητέρα αὐτοῦ ποὺ καταδίκασε καὶ λύτρωσε τὸν ἄνθρωπο. Χαῖρε, ἀμίαντη μητέρα τοῦ Νυμφίου Χριστοῦ στὴν ὀρφανὴ ἀνθρωπότητα. Χαῖρε, ἐσὺ ποὺ καταπόντησες στὴ μήτρα σου τὸν θάνατο τῆς μητέρας τῆς ἀνθρωπότητας Εὔας. Χαῖρε, ὁ ζωντανὸς ναὸς τοῦ Θεοῦ. Χαῖρε, σὺ ποὺ εἶσαι ἐξίσου κατοικία οὐρανοῦ καὶ γῆς. Χαῖρε, εὐρύχωρε τόπε τῆς ἀπόρρητης φύσης». Ἀφοῦ ὅλα αὐτὰ ἔτσι ἔχουν, ἐξαιτίας τῆς ἦλθε ὁ γιατρὸς γιὰ τοὺς ἀρρώστους, «ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, γιὰ νὰ φωτίσει αὐτοὺς ποὺ ζοῦν στὸ σκοτάδι», ἡ ἄγκυρα γιὰ ὅλους τοὺς ταλαιπωρημένους καὶ τὸ ἀσφαλισμένο λιμάνι. Γεννήθηκε ὁ Δεσπότης τῶν δούλων ποὺ μισοῦνται ἀδιάλλαχτα, ὁ σύνδεσμος τῆς εἰρήνης, ἐμφανίσθηκε ὁ λυτρωτὴς τῶν αἰχμαλώτων δούλων, ἡ εἰρήνη αὐτῶν ποὺ βρίσκονται σὲ πόλεμο. «Αὐτὸς βέβαια εἶναι ἡ εἰρήνη μας», τὴν ὁποία εἰρήνη μακάρι νὰ ἀπολαύσουμε ὅλοι μας μὲ τὴ χάρη καὶ τὴ φιλανθρωπία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, στὸν ὅποιο ἀνήκει ἡ δόξα, τιμὴ καὶ δύναμη τώρα καὶ πάντοτε καὶ σ' ὅλους τοὺς αἰῶνες. Ἀμήν.

Ἀπὸ τό βιβλίο; ΘΕΟΜΗΤΟΡΙΚΟΝ, τ. β', Ἔκδ. ΛΥΔΙΑ

Πηγή κειμένου : imaik.gr